

69 Disp.II.Partit.V.de forma substantiali. 70

Obij. quarti. **tia.** Aut dic; quod forma non possit informare secundum suum esse sepinale; quia illud esse est nimis diminutum; sed tantum secundum suum esse actuale, & formale; ita ut omnes forme in quadam esse proprio, & reali, potentiali tamen, seu seminali fuerint a principio in materia prima, & in quantum habet materiam potentiam ad omnes formas (potentiam inquam remotam) nam in quantum dicitur habere potentiam proximam, dicitur disponi, & respicere potius hanc formam quam aliam, per accidentia ipsi materia superuenientia.

Obij. quarti. **Obijicetur quarti:** In hoc differt alteratio a generatione, quod alteratio supponat formam substantialiem in subiecto, generatio vero non; ergo si quid forma praedat in materia, generatio supponet illud, & per consequens generatio erit alteratio.

Repondeo. Respondeo: Si generatio supponeret formam, aut aliquid forma actualis, concedo, quod tantum est alteratio: at supponi solùm quid feminine, & potenciale, quod agens postea trahit ad actualitatem.

Obij. quinti. **Obijicetur quinti:** Quando generatur, aut corruptitur compositum; vel illa ratio feminalis deperditur, vel non: si primum, ergo nulla amplius forma talis potest produci; quare mortuo uno equo nullaratio seminalis equi remanet; proinde nullus amplius equus poterit generari: si non deperditur, ergo potenciale remanebit cum suo actuali, quod repugnat.

Repondeo. Quod dum corruptitur, forma non quidem annihilatur, sed reducatur in potentiam materie remotam, ibique conseruetur seminaliter. Aut dic, quod quelibet forma etiam in particulari habeat suum esse seminalis in materia: unde quando *Bucephalus* moritur, non deperditur esse seminale alterius equi; immo nec ratio seminalis *bucephali*, sed reducitur in potentiam remotam materie; attamen vt sic, non retinet amplius aptitudinem naturalem ad esse; & sic corruptio aliquo modo aequipollit in hoc annihilationi; quia illa corruptio reducit formam in tale esse, ita ut repugnet ipsi forma corrupta iterum naturaliter redire: dum autem forma est producta, non amplius dicitur retinere in potentia proxima rationem seminalis, sed tantum remotè, in qua etiam remanet forma corrupta, à qua tamen amplius non potest extrahiri, nisi diuinitus: quare remanet in materia sub esse prohibito; id est ne vñquam transeat ad actuū naturaliter loquendo. Alter etiam responderi potest, & forte melius: quod scilicet ipse rationes semifinales multiplicentur in materia secundum numerum specierum, & non secundum numerum iadiuidorum; quare aliiquid corruptum non poterit redire idem numero; quia forma post corruptionem non redigitur in rationem semifinalis, seu parum possibile, quod sit idem vel vnum numero, sed tantum specie.

Obij. sexti. **Obijicetus sexti:** Formae substantialies secundum communem opinionem non suscipiunt magis, & minus; sed in dicto casu, quia forma ab esse seminali transiret ad actuale, recipere magis, & minus, vt patet.

Repondeo. Respondeo: Dum forma substantialis di-

citur non recipere magis, & minus, hoc debet intelligi de magis, & minus secundum esse remissum actuale, & intentum actuale; non vero de magis, & minus per translationem ab esse seminali, & potentiali ad actuale.

Obijicetus septimi. Vt se habent artificialia, *Obij. septimi.* ita & naturalia; sed forma artificialis non habet rationem seminalem in materia, ergo nec forma naturalis.

Repondeo. Respondeo: Concedo maiorem, quoad *Rip.* aliquid: nego simpliciter: deficit enim in hoc, quod forma artificialis afficiat materiam suam, hoc est compositum ab extrinseco; at forma naturalis ab intrinseco afficit materiam: vnde cum forma naturalis sit principium motus internum, debet quoque habere illam rationem seminaliem; quia vt dicit Aristotle, naturalia in hoc differunt ab artificialibus; quod naturalia habent principium sui motus ab intrinseco; artificialia vero non: & proinde nisi praecedet illa ratio seminalis, forma non posset dici habere principium sui motus, id est sua productionis ab intrinseco; & quia anima rationalis non habet rationem seminalem in materia prima; ideo ab Aristotle in libris de anima dicitur de foris aduenire, hoc est ab extrinseco per creationem: Vnde quia formæ materiales sunt per generationem; ideo dicendum erit, quod pro eis praecedant in materia rationes quædam semifinales. Aut dic, ideo non dari rationes semifinales pro formis artificialibus; quia eorum subiecta non habent appetitum realis, & positivum ad illas, sed tantum obedientiale, aut eminentiale: at materia prima habet verum appetitum ad formas naturales, tum substantialies, tum accidentiales; habet autem illum appetitum ratione seminalium rationum, quas habet sibi inditas.

Obijicetus octauo. Essent infinita huiusmodi *Obij. octauo.* rationes semifinales in materia, Deinde materia non esset subiectum generationis; sed illa ratio seminalis. Tertio: illa ratio seminalis non est materia, nec forma, nec compositum; ergo nihil. *Quarto:* essent maioris entitatis illæ rationes, quam materia, quod repugnat; quia subiectum debet esse maioris entitatis, quam res subiectata.

Repondeo ad primum. Respondeo ad primum: Quod cum res generanda non sint infinitæ actu, nec erit necessaria dari rationes semifinales infinitas actu; non enim habet materia rationes semifinales rerum omnium generabilium, sed tantum generandarum: quod si dicatur non esse rationes semifinales pro singulis individuis, sed pro qualibet specie vnam; manifestum erit, quod cum species non sint infinita, nec rationes semifinales erunt infinita. *Ad secundum* dic, Dum ait Aristotle, materia illa esse subiectum generationis, loqui de subiecto in quo, non vero de subiecto ex quo; materia ergo erit subiectum in quo, & illa rationes semifinales subiectum ex quo. *Ad tertium* dic rationes semifinales esse formam in esse seminali. Quod si instes: est quædam actualitas; Respondeo: est quædam actualitas formalis, nego; seminalis, concedo. *Ad quartum* dic non esse inconveniens; et si admittamus esse maioris entitatis; nec enim repugnat subiectum esse minoris entitatis, quam sit res subiectata: Anima enim rationalis est maioris, & perfectioris entitatis,